

**REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B**

Broj: I Kž 578/2020-13

**U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A**

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Damira Kosa kao predsjednika vijeća te dr. sc. Zdenka Konjića i Perice Rosandića kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice-specijalistice Martine Setnik kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optužene S. S., zbog kaznenog djela iz čl. 110. Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. i 101/17. - dalje: KZ/11.), odlučujući o žalbi optužene S. S., podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Varaždinu od 30. lipnja 2020. broj K-20/2019-153, u sjednici vijeća održanoj 26. siječnja 2021., u prisutnosti u javnom dijelu sjednice optužene S. S. i njezinog branitelja, odvjetnika K. G.,

p r e s u d i o j e:

Žalba optužene S. S. odbija se kao neosnovana te se potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Županijskog suda u Varaždinu optužena S. S. proglašena je krivom da je na način i pod okolnostima opisanim u izreci počinila kazneno djelo ubojstva iz čl. 90. Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. - odlika Ustavnog suda Republike Hrvatske, 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 125/11. i 143712. - dalje u tekstu: KZ/97.), pa je na temelju istog zakonskog propisa osuđena na kaznu zatvora u trajanju petnaest godina, u koju joj je na temelju čl. 63. st. 1. KZ/97., uračunato vrijeme uhićenja i vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 16. veljače 2019. pa nadalje.

Na temelju čl. 148. st. 6. u vezi st. 1. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19. - dalje: ZKP/08.) optuženici je naloženo podmirenje dijela troškova kaznenog postupka za svjedoke i vještake u iznosu od 20.000,00 kuna, te dijela paušalne svote iz čl. 145. st. 2. toč. 6. ZKP/08. u iznosu od 2.000,00 kuna, koji iznos je dužna platiti u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske u roku od petnaest dana, dok je u preostalom dijelu oslobođena obveze plaćanja dijela troškova iz čl. 145. st. 2. toč. 1. i 6. ZKP/08., i u cijelosti nagrade i nužnih izdataka za postavljenog branitelja.

Protiv ove presude žalbu je podnijela optuženica po branitelju K. G., odvjetniku iz V., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o kazni i troškovima postupka, s prijedlogom Vrhovnom sudu Republike Hrvatske da se pobijana presuda ukine i vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku, pred potpuno izmijenjeno vijeće. U žalbi je predloženo da se o sjednici vijeća izvijesti optuženica i njezin branitelj.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Na temelju čl. 474. st. 1. ZKP/08., spis je dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Postupajući prema zahtjevu optuženice u žalbi, u smislu čl. 475. st. 2. ZKP/08., o sjednici vijeća izvješteni su optuženica i njezin branitelj, kao i državni odvjetnik. Sjednici vijeća nazočili su neposredno branitelj optužene K. G., te optuženica putem video konferencijskog uređaja, dok uredno izvješten državni odvjetnik sjednici nije nazočio, pa je sjednica vijeća, sukladno čl. 475. st. 4. ZKP/08., održana u njegovoj odsutnosti.

Žalba nije osnovana.

Optuženik u žalbi ističe bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08., navodeći da je pobijana presuda proturječna razlozima, te da u presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, dok su izneseni razlozi nejasni i u znatnoj mjeri proturječni, te da o odlučnim činjenicama postoji znatna proturječnost između onoga što se navodi u razlozima presude o sadržaju isprva ili iskaza danih u postupku i samih tih isprava ili iskaza, iako osim te paušalne tvrdnje kroz parafrazu dijela zakonskog teksta iz čl. 468. ZKP/08., ne konkretizira u čemu bi se točno navedena povreda sastojala.

Međutim, protivno istaknutom žalbenom prigovoru, nije ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08., jer obrazloženje pobijane presude sadrži jasne razloge o svim odlučnim činjenicama između kojih nema proturječnosti, a ti su razlozi suglasni kako iskazima u postupku ispitanih svjedoka, tako i provedenim materijalnim dokazima. Druga je stvar što se žaliteljica drži da ti razlozi nisu valjani pa ih ne prihvaća, iz čega zapravo proizlazi da se ne slaže sa u postupku utvrđenim odlučnim činjenicama, radi čega na svoj subjektivni način interpretira i tumači značaj i kvalitetu u postupku izvedenih dokaza, a što ne predstavlja označenu bitnu povredu, već činjenična pobijanja presude, o čemu će se raspraviti u okviru te žalbene osnove.

Žaliteljica nadalje ističe da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 2. ZKP/08., jer se presuda temelji na nezakonitim dokazima, konkretno iskazima ispitanih svjedoka djelatnika policije J. J., S. M. i D. S. koji su iskazivali o poligrafskom testiranju, te na iskazu privilegiranog svjedoka D. B., kao i zapisniku o očevidu, koji nije proveden u skladu sa odredbama ZKP/08. Osim toga, optuženica ističe kako je prvostupanjski sud odbio sve dokazne prijedloge obrane, čime da je teško povrijeđeno njezino pravo na pravično suđenje, pa je na taj način ostvaren i drugi modalitet uvodno istaknute bitne povrede odredaba kaznenog postupka.

U odnosu na tvrdnju žaliteljice da se presuda temelji na nezakonitim iskazima djelatnika policije svjedoka J. J., S. M. i D. S. treba reći da optuženica nije u pravu. Naime iz podataka u spisu nedvojbeno proizlazi da optuženica uopće nije bila podvrgnuta poligrafskom testiranju, kako se to pogrešno pokušava prezentirati u žalbi, a posebice ta policijska radnja uopće nije bila u pitanju tijekom ovog kaznenog postupka. S druge strane, točno je da je prvostupanjski sud tijekom postupka ispitao navedene svjedoke, ali to prvenstveno u odnosu na cjeloviti postupak prijave nestanka oštećenice koja je podnesena još ... po njezinoj majci K. D. Naime, u tijeku tog postupka koji je pokrenut još tijekom 2005. i koji nema nikakve veze sa ovim postupkom, raspravljalo se i o eventualnoj potrebi poligrafskog testiranja članova obitelji sada pokojne oštećenice, međutim navedeni svjedoci nisu niti mogli iskazivati o rezultatima takvog testiranja, kako to neosnovano smatra žaliteljica, jer to testiranje u odnosu na optuženicu nije bilo ni provedeno, zbog čega u žalbi apostrofirani iskazi navedenih svjedoka nisu nezakoniti dokazi, pa se o njima može raspravljati isključivo kroz prizmu njihove vjerodostojnosti.

Nadalje, nije osnovana ni tvrdnja iz žalbe optuženice da se presuda temelji na nezakonitom iskazu privilegiranog svjedoka D. B. Naime, nesporno je da je taj svjedok tijekom postupka ispitan i da se pobijana presuda jednim dijelom, između ostalog temelji i na iskazu tog svjedoka. Pritom je također nesporno da se radi o izvanbračnom suprugu K. D. S., kćeri optuženice, kojeg sud prvog stupnja nije ispitivao kao tzv. privilegiranog svjedoka.

Međutim, suprotno iznesenoj žalbenoj tvrdnji, svjedok D. B. kao izvanbračni suprug kćeri optuženice nije tzv. privilegirani svjedok i na njega se ne odnosi blagodat nesvjedočenja, kako je to ispravno zaključio i prvostupanjski sud, budući se srodstvo po tazbini na koje se odnosi dio odredbe čl. 285. st. 1. toč. 2. ZKP/08. ne može izvesti iz činjenice postojanja izvanbračne zajednice. Pritom također valja naglasiti da se tazbinsko srodstvo i prema stajalištu Vrhovnog suda Republike Hrvatske zasniva isključivo sklapanjem braka i predstavlja privilegirani odnos između jednog bračnog druga i krvnih srodnika drugog bračnog druga. Stoga iskaz svjedoka D. B. nije nezakonit dokaz, kako to pogrešno smatra optuženica u žalbi, pa se, slijedom toga, ni pobijana presuda u tom smislu ne temelji na nezakonitom dokazu.

U odnosu na žalbeni navod kojim se ističe da je zapisnik o očevidu nezakonit dokaz i da se na njemu temelji pobijana presuda, valja naglasiti kako je taj prigovor optuženice o nezakonitosti tog zapisnika već bio istican tijekom prvostupanjskog postupka, dakle, prije donošenja pobijane presude. Naime, sud prvog stupnja je u tijeku postupka svojim rješenjem od 21. siječnja 2020. broj K-20/2019-95 odbio prijedlog optuženice da se iz spisa kao nezakoniti dokaz između ostalog izdvoji i zapisnik o očevidu, a to je rješenje potvrđeno o odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 9. travnja 2020., broj I Kž-167/2020. (list 1614-1616) spisa. Kako žaliteljica u žalbi suštinski ponavlja identične prigovore u odnosu na razloge za izdvajanje zapisnika o očevidu, to se ista, radi nepotrebnog ponavljanja upućuje na razloge iz prije citirane odluke, uz ponovni zaključak kako spomenuti zapisnik nije nezakonit dokaz, pri čemu ovaj sud drugog stupnja nalazi i ponavlja da je o tom dokazu moguće raspravljati samo kroz aspekt i ocjenu njegove vjerodostojnosti.

Žaliteljica konačno ističe i bitnu povredu iz čl. 468. st. 2. ZKP/08., tvrdeći da je prvostupanjski sud odbio sve dokazne prijedloge obrane, a time da je teško povrijeđeno njezino pravo na pravično suđenje zajamčeno Ustavom i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Suprotno navedenoj paušalnoj tvrdnji iz žalbe, ovaj sud drugog stupnja nalazi da apostrofirana bitna povreda u konkretnom slučaju nije ostvarena. Naime, iz stanja spisa nedvojbeno proizlazi da nisu odbijeni svi dokazni prijedlozi obrane, kako to žaliteljica naglašava u žalbi, već samo određeni broj dokaznih prijedloga, dok su drugi dokazni prijedlozi obrane prihvaćeni, što sadržajno naknadno u žalbi ne osporava ni sama žaliteljica, kada kroz preformulaciju te žalbene tvrdnje u konačnici ističe da su zapravo odbijeni samo oni dokazni prijedlozi obrane koji su se odnosili na provjeru vjerodostojnosti iskaza optuženice.

Međutim, u konkretnom slučaju pri ocjeni ovog prigovora, odnosno same prirode navedene povrede valja, prije svega, ukratko interpretirati smisao prava na pošteno suđenje, koje optuženica sumarno žalbom dovodi u pitanje. Naime, nedvojbeno je da je kroz praksu i odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske i Europskog suda za ljudska prava izgrađen niz načela i standarda koje treba slijediti da bi se sudski postupak mogao ocijeniti pravičnim (U-III-780/2015., ESLJP, A. M. protiv Italije, 37019/97). U ovom slučaju je, prema stanju spisa, nesporno da je obrana predložila veći broj dokaza od kojih je prvostupanjski sud neke prihvatio, a neke odbio, rukovodeći se pritom, i po ocjeni ovog suda drugog stupnja ispravnim načelom koje se suštinski zasniva na prioritetu i nužnosti utvrđenja odlučnih činjenica u konkretnom slučaju.

Prema tome, u okviru navedenog, žaliteljica gubi iz vida da za ostvarenje istaknute povrede nije dovoljna samo paušalna tvrdnja da je do kršenja navedenog konvencijskog prava došlo zato što obrani nije bilo dopušteno izvesti sve ili neke predložene dokaze (iako ta tvrdnja ne odgovara stanju spisa), već je pritom potrebno dokazati da je odbijanje svih, odnosno pojedinih dokaza, o kojima je, usput rečeno, prvostupanjski sud tijekom postupka posebno i raspravio, dovelo do ugrožavanja prava obrane, pa onda i do povrede načela pravičnosti postupka u njegovoj punini, zbog tzv. flagrantne uskrate pravde. Stoga, sumarno isticanje navedene povrede, bez jasnog i konkretnog obrazloženja vezanog uz procesnu kvalitetu i značaj nekog od predloženih, a odbijenih dokaza za samu obranu, ne ostvaruje navedenu povredu. K tomu još treba naglasiti kako žaliteljica sadržajno ničim konkretnim ne obrazlaže da je provođenje nekog od predloženih dokaza bilo apsolutno neophodno za utvrđivanje istine. Ovo sve tim više što prema stanju spisa sud nije odbio čak ni sve one dokaze koji su se odnosili isključivo na provjeru vjerodostojnosti obrane optuženice. Iz navedenih razloga u konkretnom slučaju nije ostvarena ni ova bitna povreda, a u tom pogledu ni istaknuta povreda konvencijskog prava.

Zaključno, u okviru navedene žalbene osnove, ovaj drugostupanjski sud je pobijanu presudu ispitao u smislu čl. 476. st. 1. toč. 1. ZKP/08., te nije utvrdio da bi u presudi bile ostvarene neke druge bitne povrede na koje pazi po službenoj dužnosti, pa žalba optuženice zbog bitne povrede nije osnovana.

Pobijajući utvrđeno činjenično stanje optuženica smatra kako je prvostupanjski sud iz utvrđenih činjenica izveo potpuno pogrešan zaključak o njezinoj kaznenoj odgovornosti. Takvu žalbenu tvrdnju žaliteljica zapravo obrazlaže kroz nekoliko cjelina u žalbi protiv pobijane presude i to osporavajući činjeničnih utvrđenja suda vezana za pronalazak tijela žrtve, pobijanjem utvrđenja suda vezanih za uzrok smrti žrtve, osporavanjem utvrđenih činjenica vezanih za vrijeme počinjenja djela te pobijanjem utvrđenja suda vezanih uz počinitelja djela.

U odnosu na pronalazak tijela žrtve, žaliteljica smatra da je prvostupanjski sud pogrešno kao vjerodostojan prihvatio iskaz svjedokinje N. S. kada je iskazivala tko je i zašto odlučio maknuti staru škrinju iz kuće optuženice, a to posebno iz razloga što su na te okolnosti ispitani i svjedoci K. D. S. i D. B., koji nisu drugačije govorili o razlozima micanja škrinje iz kuće, a koje iskaze sud ipak kao ne prihvaća.

Suprotno istaknutom žalbenom navodu, sud prvog stupnja prilikom utvrđenja činjenica vezanih uz micanje škrinje i pronalazak i otkrivanje tijela žrtve s pravom kao vjerodostojan prihvaća iskaz svjedokinje N. S., koja je iskazala kako ju je ... nazvala kći optuženice, K. D. S. i zamolila je da joj pripazi dvoje mlađe djece, jer se u škrinji vide ljudske noge, pa da djeca tome ne prisustvuju. Svjedokinja S. je to ispričala svom suprugu F. S. kojem je od te vijesti pozlilo pa je pozvana hitna pomoć, koja je došla, a na te su okolnosti ispitani svjedoci dr. V. P. i tehničar B. L. koji su svojim iskazima potvrdili pružanje pomoći pacijentu F. S. Nadalje, u odnosu na micanje škrinje svjedokinja N. S. je iskazala da su nekoliko dana prije pronalaska žrtve kod nje došli K. D. S. i D. B. i da je K. govorila da imaju visok račun za struju te da iz kuće moraju izbaciti staru škrinju jer samo troši struju i da se škrinja nalazi ispod stubišta te da je bila zametena nekim starim stvarima. Pritom joj je K. još rekla kako će po škrinju doći oni koji skupljaju otpad po selu i da su to već naručili te da u škrinji imaju neko staro povrće, pri čemu nije napominjala tko je točno naručio odvoz škrinje, ali je kazala da je razlog za micanje škrinje što su oni to odlučili riješiti i da će to pospremiti.

U odnosu na taj dio iskaza svjedoka N. S. treba reći kako sud prvog stupnja na temelju tog iskaza ispravno zaključuje da su upravo svjedoci K. D. S. i D. B. odlučili maknuti škrinju iz razloga visokog računa za struju, a što je suprotno obrani optuženice, koja je tvrdila da su odluku o tome zapravo donijele ona i njezina majka. Iskaz svjedokinje S. po pravilnoj ocjeni suda također opovrgava iskaz svjedokinje K. D. S. u dijelu da je škrinja bila vidljiva i da ničim nije bila zagrađena, pa takva sudska utvrđenja žalba s uspjehom nije dovela u pitanje.

Što se tiče pronalaska tijela žrtve u škrinji, sud prvog stupnja o tome ispravno zaključuje na temelju iskaza svjedoka K. D. S., D. B. te policijskog službenika M. V., kao i na temelju zapisnika o očevidu. U tom kontekstu, na temelju spomenutih dokaza, osnovano prvostupanjski sud nalazi da su ukućani u domu optuženice (K. D. S. i D. B.) otvorili škrinju ..., razrezavši gumu između poklopca i tijela škrinje, te su ispod poklopca stavili daščicu preko noći do ..., kada su navedeni nastavili s praznjenjem škrinje. U nastavku praznjenja škrinje svjedok D. B. je razrezao jednu crnu vreću i vidio noge i žensko spolovilo o čemu je obavijestio K. D. S., a ona potom i optuženicu. Nakon dolaska policijskog službenika M. V., na traženje ukućana, proizlazi da je taj svjedok vidio škrinju koja je bila odškrinuta, jer se ispod poklopca nalazila daščica, te je poklopac podigla K. D. S., nakon čega je u škrinji vidio noge, pa je pozvao doktoricu (dr. V. P.) da potvrdi radi li se o ljudskom tijelu, nakon čega je rekao K. da zatvori škrinju do dolaska očevidne ekipe. U kakvom je stanju i na kojem mjestu zatečena škrinja sa tijelom žrtve prvostupanjski sud ispravno utvrđuje na temelju zapisnika o provedenom očevidu, pri čemu argumentacija obrane, koja se ponavlja u žalbi, takav zaključak suda ne dovodi u pitanje.

Na temelju tako utvrđenih činjenica sud prvog stupnja osnovano ne prihvaća obranu optuženice u dijelu u kojem ona opisuje razlog za micanje škrinje (nefunkcionalnost), kao i razlog vezan uz naručivanje odvoza škrinje, unatoč tome što takvu obranu parcijalno potvrđuju iskazi svjedoka K. D. S. i D. B. Međutim, prvostupanjski sud prilikom ocjene i analize potonjih

iskaza pravilno zaključuje da oni nisu u tom dijelu vjerodostojni i da su njihovi iskazi zapravo usmjereni na ostvarivanje bolje procesne pozicije optuženice, pri čemu osnovu za takav zaključak pravilno nalazi u iskazu svjedokinje N. S., kojoj s punim pravom vjeruje jer ona, suprotno neargumentiranim prigovorima obrane, nije imala nikakav poseban motiv za manipulaciju u iskazu, a posebno ne u pravcu terećenja optuženice. Stoga i ovaj sud drugog stupnja nalazi da je prvostupanjski sud u odnosu na razloge za micanje i otvaranje škrinje, kao i pronalazak tijela u škrinji, a na temelju ranije navedenih dokaza, potpuno i pravilno utvrdio sve odlučne i pravno relevantne činjenice.

U odnosu na činjenice vezane za utvrđenje uzroka smrti žrtve J. D. optuženica ističe kako vještaci niti jedno svoje činjenično utvrđenje nisu iznijeli sa sigurnošću, pa da sud zapravo o odlučnim činjenicama zaključuje na temelju pretpostavki iznijetih u vještačkim nalazima, koje se temelje na iskustvu vještaka. Osim toga, žaliteljica navodi da ozljede koje je žrtva zadobila, a posebno način mehanizam nastanka ozljeda, nije utvrđen izvan svake razumne sumnje.

Međutim, sud prvog stupnja na temelju na temelju nalaza i mišljenja sudsko-medicinskih vješta dr. A. K. i dr. J. Š., koji su međusobno suglasni, pravilno zaključuje o mogućem načinu nastanka ozljeda, vrsti ozljeda, uzroku smrti, kao i mogućem sredstvu za počinjenje djela. U tom smislu vještaci su suglasni da su kod žrtve utvrđene isključivo povrede lijeve strane čela i lica i to lijevo sljepoočno, s potpunim opisom povreda u pobijanoj presudi, pri čemu se vještaci nisu mogli izjasniti o redoslijedu nastanka ozljeda, navodeći da se radi o 5 do 6 udaraca tupotvrdim predmetom značajnije težine, bridom i plohom, pri čemu se nije moglo točno zaključiti o određenom sredstvu, izrazite jačine i snage udarca. Međutim, vještaci su suglasni da takva je jačina udarca potrebna za nastanak mnogostrukih prijeloma kostiju svoda i baze lubanje i lijevom čeonu sljepoočnom predjelu. Pritom se također navodi da su ozljede žrtve grupirane na jednoj manjoj površini pa vještaci zaključuju, a to prvostupanjski sud osnovano prihvaća, da takve ozljede nastaju u jednom događaju, jednim sredstvom, u jednom relativno brzom slijedu, te da ih nanosi jedan počinitelj.

U odnosu na daljnja utvrđenja koja proizlaze iz sudskomedicinskog vještačenja i koja prvostupanjski sud također pravilno analizira, proizlazi da kod žrtve nisu pronađene ni aktivne ni pasivne obrambene ozljede pa sud, prihvaćajući te zaključke vještaka, nalazi da se žrtva prije prvog udarca nalazila u nekom odmarajućem položaju, ili je taj položaj rezultat djelovanja druge osobe. Smrt je, prema nalazu vještaka, nastupila kratko vrijeme nakon zadobivanja ozljeda i nikakva medicinska pomoć ne bi spriječila smrtni ishod, a žrtva je sve ozljede zadobila za života, na što upućuje nalaz krvi u želucu, što je posljedica gutanja krvi za života žrtve. Konačno prema nalazu vještaka kao sredstvo počinjenja isključeni su letva i šaka, a svaka od ozljeda, a radi se o opsežnijim ozljedama glave, mogla je dovesti do poremećaja svijesti od neke ošamućenosti pa do besvjesnog stanja, a skup svih ozljeda sigurno je doveo do besvjesnog stanja.

Dakle, na temelju do sada iznesenog, ovaj drugostupanjski sud ocjenjuje da je prvostupanjski sud s pravom kao argumentirane i stručne prihvatio nalaze sudskomedicinskih vještaka iz kojih je, nadalje, ispravno zaključio da je žrtva J. D. ozljede glave zadobila nekim tupotvrdim sredstvom, ležeći na tvrdoj podlozi, u nekom pasivno fiksiranom položaju (odmarajućem, spavajućem) s licem i glavom okrenutom i dostupnom udaranju tupotvrdim

sredstvom u kratkom razmaku vremena, u jednom događaju, a to nadalje upućuje da je počinitelj djela jedna osoba i da je djelo počinjeno jednim sredstvom počinjenja.

Stoga je, protivno žalbenim navodima, prvostupanjski sud ispravno, dosljedno i potpuno utvrdio sve odlučne činjenice vezane za utvrđenje uzroka smrti žrtve J. D., pri čemu, suprotno istaknutom žalbenom prigovoru, nije ostao sporan ni detalj, odnosno okolnost koja se odnosi položaj između napadača i žrtve u trenutku ozljeđivanja, na koju su se okolnost vještaci stručno i argumentirano izjasnili.

Pri utvrđivanju vremena počinjenja kaznenog djela, žaliteljica ističe kako je sud tu odlučnu činjenicu pogrešno utvrdio na temelju selektivno ocjenjenih i analiziranih, te neuvjerljivih i različitih iskaza svjedoka o tome kada su posljednji put vidjeli žrtvu, kao i na temelju predmeta pronađenima u škrinji uz mrtvo tijelo, a što sve zajedno nije rezultiralo točnim, sigurnim i nedvojbenim utvrđenjem vremena počinjenja djela, u čemu, međutim, optuženica nije u pravu.

Naime, suprotno istaknutim žalbenim tvrdnjama, prvostupanjski sud uvodno prvenstveno polazi od ispravnog zaključka da je vrijeme prijave nestanka žrtve policiji bilo ... i da je prijaviteljica bila majka žrtve i optuženice, K. D. S druge strane, sud činjenicu vremena počinjena djela pravilno utvrđuje na temelju iskaza svjedoka S. K., D. P., D. S. i J. V., koje iskaze osnovano uzima vjerodostojnim za utvrđenje navedene odlučne činjenice. U tom smislu svjedokinja S. K. je iskazivala da je J. S. posljednji puta vidjela u rujnu ili listopadu 2000. u mjestu P. s kolegicama, dok je svjedok D. S. J. posljednji puta vidio krajem svibnja, odnosno početkom lipnja 2000. I svjedok D. P. je iskazivao kako je pokojnu J. zadnji puta vidio u rujnu 2000. u Z., gdje je u to vrijeme radio, dok je svjedokinja J. V. iskazala da je žrtvu zadnji puta vidjela negdje u srpnju ili kolovozu 2000. Prema prijavi nestanka, koju prvostupanjski sud u tom pogledu također s pravom analizira, zaključuje se kako je J. D. zadnji puta viđena u Z. i D. u kolovozu 2000.

Iskaze spomenutih svjedoka sud prvog stupnja pravilno dovodi u vezu sa sadržajem škrinje koji je utvrđen tijekom provedenog očevida na licu mjesta i vrećicama sa voćem na kojima su bili navedeni datumi ... i ..., i ... i ... , a potom i s nalazom sudskomedicinskog vještaka koji je dopustio mogućnost da je smrt žrtve i vrijeme od kada se tijelo nalazi u škrinji moguće ljeta 2000., pa na temelju svega toga u nastavku osnovano zaključuje da je žrtva ubijena tijekom ljeta 2000. Naime, i prema ocjeni ovog drugostupanjskog suda, pravilan je zaključak suda prvog stupnja da oznake na vrećicama sa voćem u škrinji pokazuju kako je ono smrznuto početkom lipnja 2000., te je životno logično da se na smrznutoj hrani označava vrijeme stavljanja te hrane i vrećice u škrinju radi lakšeg praćenja vremena do kojeg se određena hrana može ili treba potrošiti.

Ovako iznesene okolnosti jasno upućuju na zaključak o vremenu smrzavanja voća i stavljanja istog u škrinju, a posredno i na činjenicu da je nakon smrzavanja voća početkom lipnja u škrinju stavljeno tijelo žrtve neutvrđenog dana tijekom ljeta 2000., kao i da su vrećice sa smrznutim voćem, uz drugu smrznutu hranu, stavljene na tijelo žrtve radi prikrivanja samog tijela, koja utvrđenja suda u cijelosti prihvaća i ovaj sud drugog stupnja. Nadalje, u tom smislu ovaj drugostupanjski sud nalazi prihvatljivim utvrđenje prvostupanjskog suda da navedene okolnosti nisu u suprotnosti sa iskazima svjedoka S. K. i D. P., s obzirom na njihove tvrdnje

kada su zadnji puta vidjeli žrtvu, a to je ljeto 2000., a što konačno odgovara i utvrđenjima koja proizlaze iz prijave nestanka J. D.

Pritom, prvostupanjski sud s pravom otklanja kao vjerodostojan dio iskaza svjedokinje K. D. S. gdje ista navodi kako je pokojnu J. i optuženicu zajedno vidjela da stavljaju poklone za Svetog Nikolu u prosincu 2000., jer je taj dio iskaza suprotan sadržaju svih ostalih izvedenih dokaza koji se odnose na vrijeme posljednjeg viđenja žrtve. Ovo posebno iz razloga što je svjedokinja u to vrijeme imala samo četiri godine, pa je indikativno da tako decidirano govori o tom događaju iz prošlosti, dok s druge strane nije mogla iskazivati i zapamtiti o događajima iz bliske prošlosti, a u to se svakako, kako to ispravno uočava i prvostupanjski sud, mogu uključiti okolnosti vezane uz pronalazak tijela, o kojima svjedokinja nije jasno i decidirano iskazivala, pri čemu sud ispravno nalazi da je na taj način svjedokinja u tom dijelu zapravo nastojala pomoći optuženici u ostvarenju bolje procesne pozicije.

Kako je uz sve do sada navedeno nesporno utvrđeno da je škrinja prije njezina otvaranja bila zalijepljena tzv. trenutnim ljepilima na bazi cijanoakrilata, o čemu se u postupku izjasnila i vještakinja I. B., navodeći da su karakteristike tih ljepila da drže dugo vremena, a što je imalo za cilj da nitko baš lako ne može otvoriti škrinju i vidjeti njen sadržaj, to navedeni indicij, prema ispravnom zaključku prvostupanjskog suda, dodatno ukazuje na zaključak da su svi predmeti i tijelo koje je zatečeno u škrinji stavljeni istovremeno, odnosno u ljeto 2000. Naime, sve navedeno upućuje na osnovan zaključak suda da je tijelo žrtve stavljeno u škrinju, a potom na njega smrznuta hrana, a nakon toga da je zalijepljen poklopac škrinje, nakon čega se škrinja prestala koristiti u domaćinstvu, iako je ostala uključena od ljeta 2000. do ... 2019., dakle gotovo punih 19 godina. Sve to zajedno upućuje i po ocjeni ovog drugostupanjskog suda da je počinitelj, odnosno optuženica htjela ostvariti stanje da nitko ne može jednostavno, bilo to slučajno ili iz znatiželje, otvoriti škrinju te da se je na taj način dodatno nastojalo prikriti kazneno djelo.

Iz navedenih razloga optuženica žalbenim prigovorima nije dovela u sumnju pravilna utvrđenja prvostupanjskog suda vezana za aspekt vremena počinjenja kaznenog djela, kao ni vrijeme nestanka žrtve J. D.

U odnosu na činjenična utvrđenja suda vezana uz osobu počinitelja, optuženica u žalbi navodi kako sud pogrešno zaključuje o njoj kao počinitelju. Ovo iz razloga jer sud neutemeljeno utvrđuje da je optuženica tijekom 2000. čitavo vrijeme bila sama u kući te da optuženica, s obzirom na svoje zdravstveno stanje, uopće nije bila u fizičkoj mogućnosti sama staviti tijelo žrtve u škrinju. Pritom posebno ukazuje kako razlog što su njen otac i majka M. i K. D. povremeno izbivali iz kuće, njih ne isključuje kao potencijalne počinitelje kaznenog djela. Konačno, optuženica ističe kako je pogrešno utvrđenje prvostupanjskog suda da je samo ona davala informacije o tome gdje se u to cijelo vrijeme nalazila žrtva J. D.

Međutim, suprotno tako istaknutim žalbenim navodima, sud prvog stupnja u odnosu na počinitelja predmetnog kaznenog djela utvrđuje sve odlučne i važne činjenice koje se temelje i prema ovom sudu drugog stupnja na točno određenim personalnim i materijalnim dokazima. Tako sud, s obzirom na mjesto gdje je leš pronađen, stanje u kojem je pronađen, na temelju nalaza i mišljenja sudskomedicinskog vještaka dr. Š. najprije utvrđuje da je od usmrćenja pa do stavljanja leša u škrinju moglo proći 3 do 4 sata, jer je položaj tijela koje je bilo neprirodno presavinuto ukazivao da mrtvačka ukočenost prije stavljanja u škrinju još nije nastupila ili nije

nastupila u potpunosti, prema čemu nadalje osnovano utvrđuje da je žrtva ubijena u kući u P., ... Ovo iz razloga, jer na to upućuje činjenica da se leš dugi niz godina, gotovo 19 godina, nalazio u škrinji u toj kući, te činjenica da je počinitelj žrtvino golo tijelo omotao crnim plastičnim vrećama i navlakom popluna, dakle predmetima iz domaćinstva, prije stavljanja u škrinju, što sve, prema zaključku prvostupanjskog suda kojeg pravilno izvodi iz sudskomedicinskog vještačenja, upućuje na određeni protek vremena od usmrćenja, dostatan da se ove radnje poduzmu u kući. Pritom prvostupanjski sud također pravilno, rukovodeći se mišljenjem sudskomedicinskog vještaka, zaključuje da mrtvo tijelo nije nago stavljeno u škrinju, već da su svi predmeti koji su nađeni na tijelu žrtve stavljeni na tijelo prije njegova stavljanja u škrinju, jer da ovakva manipulacija mrtvim tijelom nikako ne bi bila izvediva u unutrašnjosti škrinje.

Nadalje, ispravno prvostupanjski sud, i to izvan svake sumnje utvrđuje okolnost da je optuženica jedina svo vrijeme tijekom 2000. boravila u kući, s obzirom na to da je njezin otac M. D. prema iskazima svjedoka (S. K., N. S., potvrda i iskaz poslodavca I. P.) izbivao iz kuće, jer je kao tesar radio na terenu, dok je majka optuženice K. D. kontinuirano radila u Saveznoj Republici Njemačkoj još od 1990. te je kući dolazila svaka tri do četiri mjeseca ili za praznike, kada bi kod kuće ostala par dana. Takav zaključak sud prvog stupnja osnovano izvodi iz iskaza svjedoka K. D. S., D. B., D. S., N. S., S. K., D. P. i J. V., koje iskaze s pravom uzima kao vjerodostojne u odnosu na citirana utvrđenja. Ovakva utvrđenja, i prema ocjeni ovog suda drugog stupnja, optuženicu smještaju u vrijeme počinjenja kaznenog djela na mjesto počinjenja djela, zajedno sa žrtvom, jer pronalazak žrtvinog tijela u škrinji u obiteljskoj kući, kako to pravilno nalazi prvostupanjski sud, upućuje da je i žrtva boravila u obiteljskoj kući u vrijeme ubojstva.

S druge strane, analizirajući i ocjenjujući obranu optuženice, prvostupanjski sud pravilno istu ne prihvaća u dijelu gdje se tvrdi kako povremeno izbjivanje roditelja iz obiteljske kuće njih ne isključuje iz mogućnosti počinjenja ovog kaznenog djela. Ovo iz razloga što je, prema iskazima svjedoka (J. V. S. K. D. P.), otac optuženice, M. D., imao poseban i bliži odnos upravo sa pokojnom kćerkom J. te ga mučilo što mu se ona ne javlja, dok je majka K. D., koja je tijekom 2005. prijavila nestanak pokojne oštećene J. D., u postupku prijave rekla da joj je optuženica kazala da je J. u inozemstvu i da je ona stalno s njom u kontaktu, što pak proizlazi iz iskaza svjedoka Lj. F., policijske službenice koja je radila na poslovima potraga osoba, a djelomično i iz iskaza policijskog službenika V. M. Ovdje također treba naglasiti da je sud prvog stupnja također osnovano otklonio tezu obrane u dijelu gdje se ukazuje da je otac optuženice M. D. bio nasilna osoba u obitelji, čime ga se posrednim putem pokušava dovesti u vezu sa kaznenim djelom. Međutim, u samoj obrani optuženica o tome ništa izrijeком ne govori, niti o nekom konkretnom nasilnom ponašanju oca prema njoj ili pokojnoj žrtvi, a niti o tome nešto određeno govore u tijeku postupka ostali ispitani svjedoci.

Stoga, izolirana okolnost što je M. D. bio povremeni konzument alkohola te je ponekad činio prekršaje, niti po ocjeni ovog suda drugog stupnja nije neka poveznica niti je dostatna za zaključak da bi imenovani počinio navedeno kazneno djelo, kako to pravilno utvrđuje prvostupanjski sud, tim više što za takvu tvrdnju nema ni jednog podupirajućeg dokaza.

U odnosu na tezu obrane da optuženica zbog svog zdravstvenog stanja uopće nije bila u fizičkoj mogućnosti sama staviti tijelo žrtve u škrinju, valja naglasiti kako i taj dio obrane optuženice prvostupanjski sud s razlogom kao neosnovan također ne prihvaća. Naime, iz uvida

u medicinski karton optuženice proizlazi kako se aktualni zdravstveni problemi optuženice sa kralježnicom javljaju tek tijekom 2018. i 2019., dok iz provedenog sudskomedicinskog vještačenja proizlazi kako pitanje bolesti leđa nije spriječilo optuženicu u mogućnosti stavljanja mrtvog tijela u škrinju, jer da ženska osoba prosječne fizičke konstitucije i težine može sama staviti mrtvo tijelo žrtve visine 170 cm, sitnije građe i težine do 60 kg (prema prijavi nestanka žrtve) u škrinju. Stoga, i po ocjeni ovog drugostupanjskog suda, prvostupanjski sud ispravno otklanja taj prigovor obrane, pri čemu, nadalje osnovano smatra kako to pitanje zapravo i nije odlučno u odnosu na utvrđenje da je optuženica počinila navedeno kazneno djelo.

Nadalje, na temelju iskaza ispitanih svjedoka (S. K., D. S., J. V., D. P., S. Š.) prvostupanjski sud pravilno zaključuje da je samo optuženica govorila da je u kontaktu sa sestrom nakon što je ova evidentno nestala, pri čemu osnovano odbija obranu optuženice u dijelu gdje ona navodi da su i druge osobe o tome davale informacije roditeljima i poznanicima. Iz iskaza spomenutih svjedoka sud nadalje osnovano zaključuje da je upravo optuženica poduzimala radnje kako bi prikazala da sestra dolazi kući, a što upućuje na daljnji zaključak da je jedino ona imala motiv skrivati što se dogodilo s njezinom sestrom, pri čemu je govorila da je s njom u kontaktu te poduzimala radnje i prikazivala kao da sestra dolazi kući ili joj se baš nešto nepredviđeno dogodilo, što je spriječilo njezin dolazak (svjedoci S. K., D. P., J. V., N. i D. S.).

Sve do sada navedeno, uz okolnost da je optuženica od 2000. do ... 2019. živjela u obiteljskoj kući u P., ..., te uz na temelju daktiloskopskog vještačenja pronađeni trag otiska jagodice desnog palca optuženice na unutrašnjoj vreći koja se nalazila na glavi žrtve, po pravilnom utvrđenju prvostupanjskog suda izravno upućuje na optuženicu kao počiniteljicu ovog kaznenog djela. Naime, pronađeni otisak jagodice desnog palca optuženice, kao izravan dokaz o poduzetoj radnji u odnosu na tijelo žrtve, uz sve ostale ranije navedene okolnosti i dokaze (pritom i tragovi DNA vještačenja) ispravno i opširno analizirane po prvostupanjskom sudu, i prema ocjeni ovog drugostupanjskog suda upućuju na zatvoren krug činjenica i indicija koje upućuju na izvjestan zaključak da je optuženica počinitelj ovog kaznenog djela.

Konačno, valja naglasiti i ponoviti kako je prvostupanjski osnovano u opisanoj konstelaciji odnosa zaključio da je optuženica imala vremenski i prostorni okvir za počinjenje djela, jer je sama s djetetom u dobi od četiri godine boravila u obiteljskoj kući sa žrtvom, jer su njihovi roditelji tijekom 2000. izbivali iz kuće. Nadalje, da način počinjenja djela koji je izražen kroz grupiranje udaraca tupotvrđim sredstvom u brzom slijeđu i kratkom vremenu po manjoj površini tijela, konkretno glavi žrtve (sudskomedicinski vještak), upućuju na jednog počinitelja. Da izostanak obrambenih ozljeda te hematoma na zatiljnom dijelu glave žrtve upućuju da je žrtva bila u nekom opuštajućem položaju, takvu situaciju je zasigurno mogla iskoristiti jedino optuženica. Osim toga, samo je optuženica nakon nestanka i ubojstva žrtve u periodu nakon ljeta 2000. do kolovoza 2005. kada je službeno prijavljen nestanak žrtve tvrdila da komunicira sa sestrom i te je informacije davala roditeljima, rodbini i poznanicima, pri čemu je nesporno i poduzimala radnje kojima je nastojala uvjeriti okolinu da joj je sestra živa. Konačno, optuženica je čitavo vrijeme nakon ubojstva žrtve pa sve do otkrivanja tijela u škrinji živjela u kući u kojoj se nalazio tijelo žrtve, pri čemu je osigurala (lijepljenjem brtve između vrata i tijela) da škrinja čitavo vrijeme radi te da se ne može slučajno ili iz znatiželje otvoriti, a o svim tim iznesenim okolnostima je na određenim mjestima u ovoj presudi već detaljno i zasebno raspravljeno.

Iz navedenog proizlazi da je prvostupanjski sud pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje te je savjesnom i potpunom analizom izvedenih dokaza navedenih u obrazloženju presude za svoja utvrđenja iznio jasne i uvjerljive razloge, posebno na str. 42 do 45 presude, koje u potpunosti prihvaća i ovaj sud drugog stupnja, na koje radi nepotrebnog ponavljanja upućuje žaliteljicu. Slijedom izloženog, žalba optuženice radi pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja nije osnovana.

Na potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje prvostupanjski je sud ispravno primijenio kazneni zakon, te je za primjenu zakona dao pravno valjane razloge, kada je djelatnost optuženice opisanu u izreci pravno označio kao kazneno djelo ubojstva iz čl. 90. KZ/97.

Iako se optuženica nominalno žali i zbog povrede kaznenog zakona, ona tu povredu pobliže sadržajno ne obrazlaže. Ispitujući pobijanu presudu u tom dijelu po službenoj dužnosti, sukladno čl. 476. st. 1. toč. 2. ZKP/08. ovaj sud drugog stupnja nije utvrdio da bi na štetu optuženice bio povrijeđen kazneni zakon, pa žalba optuženice zbog povrede kaznenog zakona nije osnovana.

Nadalje, nije u pravu optuženica kada pobija odluku suda prvog stupnja zbog odluke o kazni.

Naime, optuženica smatra kako je prvostupanjski sud pogrešno utvrdio otegotne okolnosti, a nije u dostatnoj mjeri cijenio olakotne okolnosti, pri čemu posebno protek vremena od počinjenja kaznenog djela. Ispravnim vrednovanjem svih relevantnih okolnosti prema tvrdnjama iz žalbe optuženice, kazna bi u konkretnom slučaju trebala biti blaža od izrečene.

Suprotno tvrdnjama iz žalbe, ovaj drugostupanjski sud nalazi da je prvostupanjski sud optuženici prilikom odmjeravanja kazne pravilno utvrdio sve okolnosti važne za proces individualizacije kazne koje u smislu čl. 56. KZ/97. utječu da kazna po vrsti i mjeri bude lakša ili teža za počinitelja i da je te okolnosti u dostatnoj mjeri valorizirao, zbog čega njihova preocjena za koju se zalaže optuženica nije osnovana.

Naime, odmjeravajući kaznu u konkretnom slučaju, sud prvog stupnja je osnovano optuženici olakotno cijenio da je majka troje djece, od kojih je dvoje maloljetno, iako je tu okolnost s pravom u određenoj mjeri relativizirao kada je istu doveo u vezu sa utvrđenim otegotnim okolnostima, koje sud pravilno nalazi u dosadašnjoj osuđivanosti optuženice, okolnost da je sudbinu žrtve skrivala gotovo dvadeset godina, navodeći da joj je sestra u inozemstvu. Otegotnim je optuženici sud također ispravno cijenio da je kazneno djelo počinila najvišim stupnjem krivnje - izravnom namjerom, te okolnost da je tijelo žrtve cijelo vrijeme držala u škrinji u kući u kojoj je živjela i tako prikrila počinjeno djelo, čime je roditelje i rodbinu držala dugo vremena u zabludi u pogledu sudbine žrtve, što kaznenom djelu zaista daje posebnu težinu i odiozan karakter, pri čemu se sama pogibeljnost djela očituje u terminalnoj posljedici po život žrtve. Osim toga, djelo je počinjeno u stanju pune ubrojivosti, što proizlazi iz provedenog psihijatrijskog vještačenja, dok se visok stupanj kriminalne količine u konkretnom slučaju također može promatrati kroz okolnost da su žrtvi nanesene smrtonosne ozljede glave u nekom odmarajućem položaju, što proizlazi iz provedenog sudskomedicinskog vještačenja, pri čemu skrivanje tijela žrtve u škrinji upućuje i na planiranje kaznenog djela.

Stoga, imajući u vidu sve tako ispravno utvrđene okolnosti o kojima ovisi visina kazne u konkretnom slučaju, sud je osnovano optuženoj S. S. izrekao kaznu zatvora u trajanju petnaest godina. Tako izrečena kazna, i po ocjeni ovog suda drugog stupnja, ukazuje se primjerena težini kaznenog djela i njegovim posljedicama kao i društvenoj opasnosti optuženice kao počiniteljice, te se može opravdano očekivati da će se njome ostvariti sve svrhe kažnjavanja predviđene u čl. 50. KZ/97. Stoga, blaže kažnjavanje za koje se zalaže optuženica, nije osnovano.

Optuženica je u uvodu žalbe naznačila da se žali i zbog troškova kaznenog postupka, međutim, sadržajno taj dio žalbe uopće ne obrazlaže. Ispitujući odluku suda prvog stupnja u odnosu na odluku o troškovima, ovaj drugostupanjski sud nalazi da je sud u konkretnom slučaju pravilno, u skladu sa odredbom iz čl. 148. ZKP/08., odlučio o troškovima kaznenog postupka, slijedom čega žalba optuženice u tom dijelu nije osnovana.

Imajući u vidu sve naprijed izloženo, a budući da žalbom optuženice prvostupanjska presuda nije dovedena u pitanje, te kako niti ispitivanjem pobijane presude nisu utvrđene povrede na koje ovaj žalbeni sud u smislu čl. 476. st. 1. toč. 1. i 2. ZKP/08. pazi po službenoj dužnosti, valjalo je na temelju čl. 482. ZKP/08. presuditi kao u izreci ove presude.

Zagreb, 26. siječnja 2021.

Predsjednik vijeća:
Damir Kos, v.r.